

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ

Н А К А З

25.10.2022 р.

Львів

№ 02-01/01/265

**Про проведення
обласних турнірів у 2022 році**

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 03.10.2022 № 883 «Про проведення Всеукраїнських учнівських олімпіад і турнірів з навчальних предметів у 2022/2023 навчальному році» та відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 24 червня 2022 року № 711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні», Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22 вересня 2011 року № 1099 (із змінами), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 листопада 2011 за № 1318/20056

НАКАЗУЮ:

1. Директорові КЗ ЛОР «Львівська обласна Мала академія наук учнівської молоді» Бородчук Н. А. провести обласні турніри:
 - юних фізиків ім. А. В. Бородчука 19.11.2022 року;
 - юних економістів 26.11.2022 року;
 - юних географів 26.11.2022 року;
 - юних біологів 26.11.2022 року.
2. Затвердити Положення про проведення обласних турнірів (додається).
3. Затвердити склад оргкомітетів та журі (додаток 1, додаток 2).
4. Керівникам районних відділів освіти, органів управління освітою територіальних громад області інформувати керівників закладів загальної середньої та позашкільної освіти про проведення обласних турнірів.
5. Переможців турнірів нагородити дипломами департаменту освіти і науки Львівської обласної військової адміністрації.
6. Витрати на проведення обласних турнірів віднести за рахунок коштів КЗ ЛОР «Львівська обласна Мала академія наук учнівської молоді».
7. Контроль за виконанням наказу покласти на начальника відділу дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти департаменту освіти і науки Львівської облдержадміністрації І. П. Сислюк.

Директор

Олег ПАСКА

Затверджено наказом
департаменту освіти і науки
Львівської обласної
держадміністрації
від 25.10..2022 р. № 02-01/01/265

П о л о ж е н н я **про проведення обласних турнірів**

1. Мета і завдання

Турнір – це змагання школярів у формі рольової гри, що сприяє набуттю умінь на високому науковому рівні викласти та довести свою точку зору в наукових дискусіях, доповідати, формулювати та обґрунтовувати власні твердження, аргументовано відстоювати свою точку зору, кваліфіковано опонувати відповіді інших команд .

2. Місце, час та порядок проведення обласних турнірів

Про час та місце проведення учасники обласних турнірів будуть повідомлені додатково листом.

Завдання турнірів доводяться до відома учасників не менш, ніж за два тижні до його проведення.

3. Керівництво обласних турнірів

Керівництво обласних турнірів здійснює департамент освіти і науки обласної держадміністрації.

Безпосередню організацію обласних турнірів здійснює КЗ ЛОР «Львівська обласна Мала академія наук учнівської молоді».

4. Учасники турнірів

4.1. Представництво команд

До участі в обласних турнірах запрошуються учні 9-11 класів закладів загальної середньої освіти.

4.2. Склад команди

У турнірі можуть брати участь команди у складі чотирьох-п'яти учнів 9-11 класів закладів загальної середньої освіти.

Кожну команду очолює капітан, який є офіційним представником команди. Капітану надається право розподіляти обов'язки між членами команди під час раунду.

4.3. Керівник команди

Команду учасників турніру супроводжує один керівник, який відповідає за здоров'я та життя дітей, надає необхідну науково-методичну та морально-психологічну підтримку та допомогу. Керівник команди не може втручатися в роботу команди та роботу журі під час раундів.

5. Документація обласних турнірів

Оргкомітетові (вул. Коперника,42, КЗ ЛОР «Львівська обласна МАН учнівської молоді») надіслати заявки на участь у турнірі за встановленою формою (додаток 1) на електронну пошту:

e-mail: oman.lviv@gmail.com.

– юних фізиків ім. А. В. Бородчука - до 14.11.2022 року

– економістів – до 21.11.2022 року

– біологів – до 21.11.2022 року

– юних географів – до 21.11.2022 року.

6. Умови проведення

Перед початком змагань голова журі представляє команди та проводить жеребкування для визначення нумерації команд. В раунді беруть участь три (дві або чотири) команди, в

залежності від загального числа команд. Раунд проводиться в три або чотири дії. В кожній з цих дій команда виступає в одній із трьох (чотирьох) ролей: Доповідач, Оponent, Рецензент, Спостерігач. Кожен член команди під час одного раунду має право виступати у певній ролі не більше одного разу.

Дії проводяться відповідно до поданої схеми (див. табл.1.).

Таблиця 1

Трикомандний раунд				Чотирикомандний раунд				
Дія				Дія				
команда	I	II	III	команда	I	II	III	IV
1	Д	Р	О	1	Д	С	Р	О
2	О	Д	Р	2	О	Д	С	Р
3	Р	О	Д	3	Р	О	Д	С
				4	С	Р	О	Д

6.2. Регламент раунду

1. Оponent викликає Доповідача для викладу розв'язку задач – 1 хв.
2. Доповідач приймає чи відхиляє виклик – 1 хв.
3. Підготовка до доповіді – 2 хв.
4. Доповідь – 7 хв.
5. Запитання Оponentа до Доповідача і його відповіді – 2 хв.
6. Підготовка до опонування – 2 хв.
7. Опонування – 5 хв.
8. Запитання Рецензента до Доповідача і до Оponentа, їхні відповіді - 3 хв.
9. Підготовка до рецензування – 2 хв.
10. Рецензування відповідей Доповідача й Оponentа – 3 хв.
11. Заключне слово Рецензента, Оponentа, Доповідача (загальна полеміка) – 5 хв.
12. Запитання журі – 2 хв.
13. Виставлення оцінок – 2 хв.
14. Слово журі – 3 хв.

6.3. Виступ команд протягом одного раунду.

Доповідач (один або два члени команди на рівних правах) викладають свій розвиток даної задачі і мають право використовувати раніше підготовлені слайди, схеми, прилади, плакати.

Оponent (один або два члени команди) аналізують виступ, відзначають позитивні аспекти, висловлюють критичні зауваження, виявляють помилки та неточності в розумінні проблеми та її розв'язанні Доповідачем. Важливо, щоб виступ Оponentа не зводився до викладу суті свого розв'язання, можна лише аргументовано на нього посилатися. Оponent повинен формулювати свої запитання у ввічливій, коректній формі. Виступ Співдповідача (Співопonentа) має займати не більше половини часу, що використав основний Доповідач (Співопonent).

Рецензент (один член команди) дає коротку оцінку виступам Доповідача та Оponentа.

Спостерігач бере участь у загальній дискусії.

Уточнюючі запитання і відповіді на них виступами не вважаються

Ведучий повинен:

- Слідкувати за дотриманням регламенту;
- Створювати умови для роботи журі;
- Слідкувати за дискусією та припиняти її в разі неконструктивності;
- Слідкувати за характером запитань журі – вони повинні мати тільки уточнюючий зміст.
- Визначати спосіб початкового розподілу ролей (жеребкування).
- Слідкувати за тим, щоб поряд з командами не було нікого з осіб, які не є членами команди.

Ведучий має право:

- Зупиняти учасника, який порушив регламент;
- Знімати запитання, які повторюються;
- Усувати команду від участі в турі, якщо вона регулярно порушує правила турніру;
- У разі необхідності надавати учасникам додатковий час.

Ведучий не має права:

- Зупиняти учасників до закінчення часу, наданого для виступу;
- Коментувати виступи та висловлювати свою думку.

6.4. Оцінка виступу команд

Після кожної дії журі виставляє командам оцінки з урахуванням усіх виступів членів команди:

Доповідач – 10 балів

Опонент - 5 балів

Рецензент - 5 балів

В кінці раунду журі виставляє оцінки:

Відповіді та запитання – 3 бали

Участь в дискусії – 2 бали.

Таким чином максимальна кількість балів за раунд – 25.

Під час раунду Доповідач може двічі відхилити виклик без зниження балів. Кожна наступна відмова зменшує кількість балів на 1.

6.5. Півфінальний раунд

Команди, які набрали найвищу суму балів у відбіркових раундах, беруть участь у півфіналі. (не більше 50%). За рішенням журі, команди, у яких сума балів відрізняється не більше, ніж на один, також можуть брати участь у півфіналі.

6.6. Фінальний раунд

Якщо у півфінал виходять три команди, то переможцями стають команди, які протягом півфіналу набрали найбільшу кількість балів у своїх підгрупах. Переможці півфіналу беруть участь у фіналі. Якщо у півфінал виходять дві групи, то переможці півфіналу беруть участь у фіналі. Третій фіналіст визначається найвищою сумою балів серед команд, які посіли другі місця в півфіналі.

7. Визначення переможців та нагород

Півфіналісти забезпечують собі III місце. Учасники фіналу забезпечують собі II місце і змагаються за I. При визначенні команд-переможців їх число не повинно перевищувати 50% від загальної кількості команд-учасниць.

Переможці обласного турніру нагороджуються грамотами департаменту освіти і науки обласної держадміністрації. Журі обласного турніру може рекомендувати до участі у фінальному етапі Всеукраїнського турніру команду-призера або збірну команду, яка затверджується протоколом журі.

8. Склад журі

Склад журі затверджується наказом департаменту освіти і науки обласної держадміністрації. До роботи в складі журі запрошуються вчені, викладачі, студенти закладів вищої освіти, методисти та вчителі. Перед початком кожної гри оголошується склад журі.

9. Апеляція

У разі, якщо команда не задоволена одним із наступних пунктів: результатами раунду, роботою ведучого, роботою журі, вона має право подати апеляцію до журі капітаном команди протягом 30 хв. після раунду.

10. Фінансування

Фінансові витрати на проведення обласних турнірів проводяться за рахунок «КЗ ЛОР «Львівська обласна Мала академія наук учнівської молоді»

Задачі обласного турніру юних фізиків імені Анатолія Бородчука 2022

*При вивченні наук приклади
корисніші від правил
І. Ньютон*

1. **Цвях у дощі.** Цвях порівняно легко витягнути з сухої дошки і важко з вологої. Чому? Адже вода, відіграючи роль змазки, повинна зменшувати тертя. Чи відіграє при цьому роль породи дерева?
2. **Ходіння по воді.** Оцініть порядок швидкості, з якою людина повинна бігти по воді, щоб не топиться.
3. **Реальний маятник.** Якщо відхилити реальний математичний маятник від положення рівноваги, то амплітуда його коливання з часом буде зменшуватись. Дослідіть швидкість загасання залежно від таких параметрів як матеріал кульки маятника та довжина нитки маятника.
4. **Сирена.** Якщо направити потік повітря на диск з отворами, що обертається, можна почути певний звук. Поясніть це явище та дослідіть, як характеристики звуку залежать від параметрів досліду.
5. **Повітряна куля.** Повітряна куля повільно піднімається вгору і потрапляє у шари повітря з дедалі меншою густиною. Чи змінюється при підніманні кулі виштовхувальна сила, що діє на неї? Чому?
6. **Плоска самоорганізація.** Розмістіть кілька однакових твердих частинок правильної форми плоским шаром на платформу, що вібрує. Залежно від кількості частинок на одиницю площі, вони можуть утворювати чи не утворювати впорядковану кристалоподібну структуру. Поясніть і дослідіть це явище.
7. **У Львові дощ.** Часто метеорологічний прогноз на Львівщині завершується словами: «У місті та області короткочасні дощі». Оцініть на якій висоті виникають дощові хмари. Чи однакова висота утворення дощових хмар влітку і восени?

8. **Лінії електропередач.** Для того, щоб дізнатися, чи є у лініях електропередачі струм, іноді навішують на дроти легкі паперові прапорці, які при ввімкненій лінії відхиляються від вертикального положення і повертаються на деякий кут. Чому це відбувається? Як залежить кут відхилення від параметрів системи?
9. **Акумулятор.** В акумуляторах пластини розміщують близько одну від одної. З якою метою це роблять? Чи залежить заряд акумулятора від віддалі між пластинами?
10. **Прозорий папір.** Якщо аркуш паперу облили олією або водою, то крізь нього можна прочитати текст, надрукований на іншій стороні. Чому? Від чого залежить прозорість паперу у цьому випадку?

Задачі на турнір економіки

на Турнір:

1. Стратегія розбудови національної економіки в післявоєнний період
2. Тенденції розвитку електронної комерції в Україні
3. Втрата людського капіталу України в умовах російської агресії
4. Вплив інфлюенсетів на сучасне бізнес середовище в Україні
5. Перспективи розвитку інтернет-маркетингу в світі
6. Мілітаризація економіки України: виклики та можливості
7. Феномен "заробітчанства" в сучасному світі: "плюси" та "мінуси" для національних економік
8. Торгівля з агресором. Бути чи не бути?
9. Зміни галузевої структури економіки України в умовах війни
10. Індустрія гостинності в умовах воєнного стану: нові можливості.
11. Інститут довіри в економічних відносинах
12. Як вплинула світова пандемія 2020-2022 рр на електронну комерцію?
13. Формування особистого бренду шлях до успіху?
14. Чи Біткоєном єдиним? Які перспективи криптовалют?
15. Волонтерство як соціальна активність лише в час війни?
16. Як додаток «Дія» впливає на життя українців?

17. Краудфандинг в Україні: проблеми і перспективи.

Фінал турніру

1. Вплив цифровізації на розвиток економіки
2. Чи можливі інновації в туристичній сфері?
3. Чи має перспективи P2P замінити банківські послуги у майбутньому?
4. Економічні аспекти суб'єктності України в міжнародних економічних відносинах
5. Зміна кон'юнктури ринку праці в умовах військової агресії

Питання обласного турніру юних географів

26 листопада 2022 р.

1. На території Львівської області у 2022 р. активізувався розвиток внутрішнього туризму. Які нові туристичні маршрути прокладені територією області? Які природо-географічні та історико-культурні об'єкти залишилися поза активними туристичними маршрутами? Обґрунтуйте переваги та недоліки активізації розвитку внутрішнього туризму на Львівщині?
2. Проаналізуйте можливості сучасної географії в дослідженні регіональних змін природного довкілля. Оцініть варіанти цих змін на основі глобальних тенденцій кінця ХХ і початку ХХІ століття. Наведіть приклади.
3. Фундатор української суспільної географії Степан Рудницький (1877-1937) у науковій розвідці «Нафта Східної Галичини» (1922) висловив припущення: *«І хто знає, чи слідує світова війна не буде ведена головно ізза нафти. Бо кожна політична могутність знає, що без нафти вона не буде в силі дорівняти своїм суперникам чи перевишити їх ні в ділах мира (промисл, лучба), ні в ділах війни»*. Підтвердіть чи спростуйте актуальність припущення вченого у ХХІ ст.
4. Опишіть тенденції способів землекористування в ХХІ столітті на прикладі України. Оцініть їх на основі світового досвіду. Вкажіть позитивні і негативні риси.
5. У ХХІ ст. перед людством постала когорта проблем, які вимагають для свого розв'язання спільних дій усіх мешканців Землі. Розробіть та обґрунтуйте власну класифікацію глобальних проблем людства. Які з них найактуальніші для вирішення на сьогодні та чому?
6. На території Джамму та Кашміру (Індія) триває затяжний військово-політичний конфлікт. Які заходи вживають Індія та Пакистан для його врегулювання? Запропонуйте власний варіант розв'язання конфлікту із врахуванням сучасних тенденцій глобального суспільного розвитку.
7. На територію Львівської області релокується бізнес із східних та південних областей держави. Які чинники є визначальними для релокації бізнесу на

територію власне Львівської області? Як релокований бізнес впливає на функціонування ОТГ області?

8. У Саудівській Аравії розпочато будівництво грандіозного вертикального хмародера «Лінія». Які позитивні та негативні природо- і суспільно-географічні наслідки матиме це будівництво? Яка доля аналогічних будівельних проєктів-гігантів в інших державах світу?
9. Одним із завдань означених у Резолюції Міжнародної хартії географічної освіти (2016) є укладання мінімуму географічних знань, якими повинна володіти освічена людина у XXI ст. Запропонуйте та обґрунтуйте власний перелік мінімуму географічних знань молодій людині XXI ст.

10. Опишіть типи погоди та наслідки, які вони спричиняють в природі і господарській діяльності людини при проходженні циклонів і антициклонів через територію України. Проаналізуйте їх регіональні і зональні відмінності та визначте просторово-часові тенденції їх характеристик викликані змінами клімату в другій половині XX і початку XXI століття?

